

Foto: iStockphoto

Del predgovora:

Odnosi med učitelji in učenci postajajo čedalje bolj demokratični in partnerski. Učitelj učencu ne more biti več absolutna avtoriteta, ki bi jo bilo treba brezpogojno ubogati in poslušati, kajti učenec ima univerzalno pravico samostojno razmišljati in se svobodno odločati.

Odnos med duhovnim učiteljem (gurujem, mojstrom) in učencem (duhovnim iskalcem, vajencem) je sicer izredno kompleksna psihološka in energetska tvorba, zato tudi v ne avtoritarnih skupnostih običajno ne gre brez problemov. Kadar učitelj učenca uči neposredno, je torej z njim v psihofizičnem energetskem stiku, ta odnos spominja na razmerje med psihoanalitikom (terapevtom) analizatorjem (pacientom).

Znanstvena psihoterapija se z vprašanjem njunega transfera ukvarja že več desetletji in ga šteje za enega ključnih faktorjev pri uspehu psihoterapevtskega postopka. Žal pa se ezoterični duhovni učitelji in terapevti s tem običajno ne ukvarjajo kaj dosti, čeprav bi kritična (samo)analiza teh odnosov oz. psiho energetskih procesov lahko v marsičem izboljšala kvaliteto učnih in zdraviteljskih faz, predvsem pa prizemljila (demokratizirala) medsebojne odnose med učiteljem in učencem, ki so navadno polni najrazličnejših zmot, predsodkov, iluzij, navdušenj in razočaranj.

Učenci imajo glede svojih duhovnih učiteljev oz. terapevtov pogosto povsem nestvarna pričakovanja. Večina učencev je vsaj v prvi fazi prepričana, da bo učitelj vanje vlil popolno

razsvetljenje ali pa vsaj kakšno nadnaravno moč (sidij). Večina hoče videti svojega učitelja kot » Boga« , njegovo življenje pa kot » legendo« , torej povsem nadčloveški, idealizirani podobi. To pa tudi pomeni, da jim ne dovoli imeti nikakršnih človeških slabosti, niti ne običajnega (banalnega) vsakdanjega življenja.

Toda mnogi duhovni učitelji – tudi veliki mojstri, so predvsem ali samo kanali za prenos univerzalnega duhovnega znanja in modrosti, zato njihovo vsakdanje življenje in značaj pogosto nista tako vzvišena in idealna kot njihova filozofija in kanalizirana energija. Fazi idealizacije guruja tako nujno sledi njihova detronizacija.

Zdi se, da je danes lahko zrel in ustvarjalen odnos med duhovnim mojstrom in učencem samo partnerske, tovariške narave, da v njem torej ni nadrejenosti oz. podrejenosti skratka odnos, v katerem ima učitelj pravico biti človeški, učenec pa učitelju enak, odnos, v katerem spoštujeta drug drugega, si dopuščata individualnost in avtonomno mišljenje ter gojita pravico in dolžnost, da kritično analizirata medčloveško (partnersko) razmerje.

Nastajajoča planetarna civilizacija je zabrisala meje med obrobjem in središčem.

Svet ni več hierarhičen, ampak mrežen. Središče se lahko vzpostavi kjerkoli in traja, dokler razmerja energij in informacij v globalnem omrežju to dopuščajo. To dejstvo usodno vpliva na vse ultimativne avtoritete in strukture. Stvari na vseh področjih človeških ustvarjalnosti se izjemno hitro liberalizirajo, specializirajo, hkrati pa tudi banalizirajo. Prostor ekskluzivno svetega izginja. Podobe Boga se razkrajajo s komercializacijo in medijsko trivialnostjo.

Duhovne vrednote sodobnega sveta obstajajo kot spekter nenehnih novih in svežih različnih oblik (imidžev) svetega. V splošni novodobni javnosti obstaja iskanje in konzumiranje duhovnosti predvsem v obliki hitro se menjajočih se modnih trendov, ki so običajno povezani s kakšno spektakularno duhovno osebnostjo. (najpogosteje indijsko), ali kakšno manj učinkovito (najpogosteje ameriško) instant ezoterično tehnologijo zavesti in energijskega razpoloženja, ali pa s kakšnim novim svežim tolmačenjem starih odrešeniških mitov in načinov življenja.

Gurujski način vodenja novodobnega duhovnega življenja in sektašenja sta sicer še vedno zelo živa, vendar pa je danes čedalje več ljudi, ki formalno ne želijo pripadati nobeni duhovni ideologiji, guruju ali organizaciji. Ti individualizirani posamezniki tvorijo nevidno novo duhovno

mrežo (M.Ferguson ji pravi Vodnarjeva zarota), ki je naključno spletena med različnimi sloji ljudi po vsem planetu. Mislim, da so prav ti » samorealizirani« posamezniki ključni pri nastajanju nove svetovne duhovne kulture in civilizacije.

Prihodnost sveta je v sožitju različnosti. Spoštovanje individualnosti posameznika, njegovih posebnih talentov je lahko edina plodna osnova novega načina univerzalnega planetarnega življenja.

Individualizem ne pomeni egoizma, kakor to nekateri napačno tolmačijo. Vsak pravi individualist namreč ve, da je njegov obstoj odvisen od tega, kolikor sam dopušča različnost drugega, torej svobodo partnerjeve individualnosti. Gre za novi način medsebojnega sporazumevanja, ki temelji na demokratičnosti in toleranci, nas ustvarjalnem soglasju enakopravnih partnerjev.

Družbeni uspeh prodora nove duhovnosti je v prvi vrsti odvisen od tega, ali se bomo uspeli izogniti tradicionalnim (zgodovinskim) načinom uveljavljanja novih duhovnih paradigem, ki so se navadno začele z bolj ali manj izrazitim verskim (ideološkim) fanatizmom, nadaljevale pa z družbenim nasiljem (prekrščavanjem, prevzgojo ljudi).

Če se bomo torej uspeli izogniti konfrontacijam (tako znotraj novodobnih gibanj, še bolj pa med starimi, tradicionalnimi in novimi verskimi organizacijami in ideologijami), če bomo zaobšli metafizični dualizem delitve življenjskih in duhovnih resničnosti na prave in neprave, na dobre in zle, potem lahko rečemo, da smo se iz zgodovine nekaj naučili, in da je vodnarjeva duhovnost zares drugačna, predvsem pa bolj humana, bolj razsvetljena od predhodnih. Če se bomo za razsvetljenje sebe in svojih bližnjih trudili bolj, kot za kolektivno (ideološko) razsvetljenje človeštva, potem smo zaobšli past, v katero se je ujela večina duhovnih gibanj v zgodovini.

Življenje se razodeva skozi posameznika, zato se lahko razsvetli samo posameznik. Samo on lahko spremeni kvaliteto zavesti in s tem kakovost vsakdanje biti. Stopnja duhovne zrelosti se izraža skozi posameznikov način vsakdanjega Žvljenja. Sprememba kvalitete zavesti posameznika vpliva na splošno kvaliteto kolektivne zavesti Celote.

Dovolj je torej, če potem ko razsvetlimo sebe, to pomagamo storiti še komu od svojih bližnjih (morda prijatelju, družinskemu članu, sodelavcu...), ti pa bodo na podoben način nadaljevali duhovno delo v svojih okoljih, s čimer se bo spontano spletla mrežo duhovno

prebujenih posameznikov, ki bodo od znotraj spreminjali strukture širših družbenih skupin.

» odrešeniki« človeštva so bili vedno problematični. Z njihovimi idejami in gibanji so se običajno začele družbene nestrpnosti, vojne. Spomnimo se npr. samo vzpona zgodnjega krščanstva na raven rimske državne religije, in posledic, ki jih je za takratno družo in civilizacijo to dejstvo imelo. Ta primer nam v bistvu kaže tragični paradoks zgodovine novih duhovnih gibanj oz. religij. Zavzemale so se za bolj razsvetljeno, bolj etično življenje, v praksi pa ustvarjali nekaj povsem drugega.

Njihovi (politični) voditelji, še bolj pa njihovi vojaki – pokrščevalci, so namreč hoteli preveč – ni jim bilo dovolj razsvetliti sebe, hoteli so rešiti svet čim bolj pa je njihova želja po osvoboditvi kolektivnega človeštva rasla, tem manj je bilo čistega duha in razsvetljenstva v njih samih.

Mislím, da je ideja velikega spritualnega genija, t.i. svetovnega duhovnega učitelja, stvar preteklosti. Fantazma o Odrešeniku sveta (Mesiji, Meitreji) se je pojavila večkrat v zgodovini. Zadnji veliki prodor je doživela med evropskimi ezoteriki druge polovice 19. Stoletja, z neoromantičnimi duhovnimi gibanji pa sem je podaljšala vse do 20.stoletja. Gre za idejo, ki danes brez dvoma sodijo na smetišče zgodovine.

Današnje človešvo gotovo ne potrebuje novega Velikega kozmičnega odrešenika, temveč na sto tisoče, na milijone navadnih zemljanov – odrešenikov, ki bodo z iskro duha najprej razsvetlili sebe, in potem svoje vsakdanje okolje. Prihaja čas duhovnosti navadnega, vsakdanjega človeka. Sami med seboj postajamo drug drugemu duhovni učitelji, » odrešeniki«

Resnični duhovni napredek človeštva se bo zgodil šele takrat, ko za izražanje svoje religioznosti ne bomo potrebovali zunanjih duhovnih opor, avtoritet, dogem in organizacij.

Kdor ima Boga v sebi, kdor živi kot resnica, ne potrebuje zunanjega potrjevanja duhovnosti.

Ljubezen in mir, ki ju nosi v srcu, sta dovolj močni opori, da z njima premaga vse negotovosti in bolečine sveta. To, kar pa si o njegovi duhovnosti mislijo drugi – sveti ali posvetni ljudje, ga ne zanima, saj svoje občutenje, doživljanje in razumevanje življenja in Boga, ne potrebuje zunanjega priznanja ali potrditve.

Današnje oblike duhovnih praks (nove religioznosti) so lahko le psihoterapevtske, ne pa teološke. Religija sodobnega človeka je lahko utemeljena samo na znanosti (na posameznikovem osebnem duhovnem izkustvu, na konkretnih psiholoških dejstvih in spoznanjih), ne pa na vraževerju in kolektivnih hipnozah, ki že stoletja in tisočletja napadajo iz metafizičnih obljub o odrešenju in grožnjah o pogubljenju. Današnji čas ne potrebuje nove religije, ne nove verske filozofije, potrebuje le znanost o duhu – čisto alkimijo o duševnih (samo)preobrazbah in duhovnem (samo)prebujenju.

Med tem ali širimo ideje o spontani (avtentični) religiozni, ali pa teološke ideje in moralne nauke neke religije je ogromna razlika. Seveda nobena duhovna oblast ni zainteresirana za širjenje zamisli o spontani religioznosti, ker bi to pomenilo, da se kot organizacija in dogma samoukinja. Zato so ljudi, ki so učili živo religioznost, vedno preganjali. Običajno so jih križali, sežgali na grmadi, obesili, zastrupili ali kako drugače onemogočili.

Živa religioznost je za kakršno koli posvetno ali versko ezoterično oblast oz. vladanje popolnoma neprimerna, neuporabna, pravzaprav škodljiva. Živega Boga ljudje ne morejo postaviti na oltar, ne morejo ga spremeniti v dogmo ter iz nje napraviti zakon, v imenu katerega bi bilo po tem mogoče nadzirati duhovnost ljudi, prek nje pa socialno in politično vladati.

Način spontanega doživljanja religioznosti so onstran vseh religij, čeprav so hkrati njihov izvor. In v tem leži ta nenavadni paradoks ko namreč izvorno religiozno izkustvo postane religija (sprva prepričanje posameznika, zatem čedalje večjih družbenih skupin) Živi Bog odide za njim ostanejo le še pričevanja, ki pa so vedno bolj za vse ljudi – verne in neverne – obvezujoče zapovedi.

Avtentična religioznost ljudem ne nalaga nikakršne zapovedi in prepovedi. Nasprotno, daje nam resnično notranjo svobodo in duhovno moč, ki nam omogoča, da prerastemo meje vseh ezoteričnih sistemov in religij.

Za konec uvoda še vprašanje, kako preživeti v informacijski goščavi starih in novih ezoterik in religij? Mislím, da je odgovor preprost. Z odkritjem duhovnega središča v samem sebi, tj. s samoprebujenjem. Šeele od znotraj lahko pride popolno zaupanje in predanost večnemu toku življenjskih sprememb ter preobrazb, ki so na današnji stopnji civilizacije vidnejše kot kdajkoli prej.

V svetu dnevno naraščajoče relativizacije, cinizma, negotovosti in kaosa, bodo najlažje preživeli tisti, ki bodo zavestno žveli od znotraj navzven, torej tisti, katerih življenja bodo postala spontana meditacijska oblika, prežeta z nesebičnim delovanjem in brezpogojno, sočutno ljubeznijo.

Notranje bistvo samo spoznavanja je iskanje razsvetljenja. Ezoterične metode samo spoznavanja se delijo v dve veliki skupini – v sidijske in iluminacijske. Cilj prvih je pridobitev nadnaravnih moči (sidijev), s katerimi bi lahko življenje v celoti obvladali in nadzorovali, cilj drugih pa (samo)razsvetljenje oz. poistovetenje z občim tokom življenja, tj. z Bogom kar prinaša dokončni notranji mir in bivanjsko gotovost brez strahu.

Prva smer je magijska, druga mistična prva bolj znanstvena, tehnično praktična, druga predvsem religiozna, meditacijska. Seveda večina raziskovalcev duhovnih svetov in iskalcev končne resnice zanima moč – bodisi posvetna ali sveta.

Ker pa nobena moč ni nikoli popolna in trajna, ta človeku ne more prinesiti končne pomiritve in notranje svobode. Zato so vse sidijske smeri samo spoznavanja pravzaprav le prestopanje, vmesne – pogosto nujne faze v posameznikovem osebnostnem razvoju. šeele, ko omamna moč sidijev izgine, ko se vsem z njimi povezane iluzije razkrojijo, smo zares pripravljeni da vstopimo v zadnji krog samospoznavanja, se torej srečamo z najvišjo resnico, ki pa dejansko razsvetljuje in osvobaja.

Vili Ravnjak, knjiga » Po poteh samospoznavanja« , izšla leta 1999, v samozaložbi